

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет медицини та громадського здоров'я
Кафедра внутрішніх хвороб**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Внутрішня медицина (у т.ч. професійні хвороби)**

Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>222 «Медицина»</u>
Назва освітньої програми	<u>Медицина</u>
Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський) рівень</u>

Розробники і викладачі <i>(зазначаються розробники і викладачі, які викладають дисципліну - посада, наук. ступінь, вчене звання, П.І.Б.)</i>	Контактний телефон, адреса	E-mail
Професор кафедри внутрішніх хвороб, доктор медичних наук, доцент Єфременкова Людмила Назарівна	0675869085	ivv25@ukr.net
професор кафедри внутрішніх хвороб, проректор з науково-медичної роботи, д.мед.н., професор Ковалевська Людмила Андріївна	0674823371	7173891@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Внутрішні хвороби – галузь медицини, яка вивчає патологічні стани та хвороби внутрішніх органів, які лікуються консервативним шляхом. Під час вивчення цієї дисципліни відбувається засвоєння студентами теоретичних знань та практичних навичок з питань організації допомоги хворим з патологією дихальної, серцево-судинної, травної, сечовидільної, ендокринної систем, опорно-рухового апарату та сполучної тканини. Розглядаються особливості обстеження терапевтичного хворого, догляду за таким хворими, тощо. Засвоєння теоретичного матеріалу супроводжується набуттям відповідних інтегральних, загальних і фахових компетентностей.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Внутрішні хвороби» є комплекс теоретичних та практичних питань, спрямованих на засвоєння студентами клінічних проявів, методів обстеження, консервативного лікування та реабілітації, принципів надання невідкладної допомоги пацієнтам з найпоширенішими внутрішніми хворобами, а також правил проведення диференційної діагностики та методів профілактики цих хвороб. Навчальна дисципліна вивчає внутрішні хвороби у пацієнтів, їх етіологію, патогенез, клініку, діагностику, сучасні методи лікування та профілактики. Засвоєння матеріалу модуля надасть можливість отримати практичні навички та сформувані професійні вміння щодо діагностики та лікування цих захворювань.

Організація навчального процесу здійснюється за вимогами Європейської кредитно-трансферної системи.

Метою викладання навчальної дисципліни «Внутрішня медицина» є оволодіння систематизованими знаннями з будови тіла людини в різних ділянках; навичками догляду за терапевтичними хворими, особливостями клінічного обстеження терапевтичними хворих; знайомство з принципами консервативних медикаментозних та немедикаментозних методів лікування і семіотикою основних видів захворювань внутрішніх органів; обґрунтованого формування клінічного діагнозу і визначення подальшої тактики лікування, засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, типових та атипичних клінічних проявів, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, реабілітації патології внутрішніх органів у межах, відповідних підготовці лікаря.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Внутрішня медицина» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я зі

спеціальності «Медицина», або у процесі навчання, що передбачає здійснення діагностичного пошуку і характеризується комплексністю та складністю умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання і розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії та праці в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці, відпочинку та харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.

ФК 5. Здатність до визначення принципів та характеру лікування, реабілітації та профілактики захворювань.

ФК 6. Здатність до діагностування невідкладних станів.

ФК 7. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.

ФК 8. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.

ФК 9. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ФК 10. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності..

ФК 13. Здатність до проведення експертизи працездатності.

ФК 14. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

ФК 15. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

ФК 16. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.

ФК 17. Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.

ФК 18. Здатність до проведення епідеміологічних та медико- статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної,

економічної та медичної інформації.

ФК 19. Здатність зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК 20. Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.

ФК 22. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Навчальна дисципліна «Внутрішня медицина» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (ПРН)**, передбачених освітньою програмою:

ПРН 1 Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Володіти інформацією з фундаментальних і клінічних біомедичних наук, достатньою для здійснення ефективної професійної діяльності в умовах постійного оновлення фундаментальної та прикладної медичної інформації. Критично осмислювати наявні проблеми та результати досліджень в сфері своєї спеціальності. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 2. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання.

ПРН3. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН4. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря- керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

ПРН5. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН6. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН7. Визначити характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміння обґрунтувати

персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН8. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН12. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН13. Організовувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.

ПРН14. Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.

ПРН15. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН16. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.

ПРН24. Діяти у професійній сфері з урахуванням власної свободи і безпеки у співпраці й порозумінні з членами соціуму; вміти приймати рішення і нести за них відповідальність, ефективно працювати в команді.

Заплановані результати

Здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- Стандартні схеми опитування та клінічного обстеження пацієнта із захворюваннями у клініці внутрішньої медицини
- Провідні клінічні симптоми або синдроми захворювань у клініці внутрішньої медицини
- Критерії попереднього діагнозу захворювань у клініці внутрішньої медицини
- Діагностику захворювань у клініці внутрішньої медицини
- Необхідні обов'язкові та додаткові (лабораторні та інструментальні) методи дослідження та їх діагностичне значення
- Диференційну діагностику захворювань у клініці внутрішньої медицини
- Критерії клінічного діагнозу захворювань у клініці внутрішньої медицини
- Необхідний режим праці, відпочинку та харчування хворих із захворюваннями у клініці внутрішньої медицини
- Принципи та характер лікування захворювань у клініці внутрішньої медицини

- Алгоритми та стандартні схеми лікування захворювань у клініці внутрішньої медицини
- Критерії діагностики невідкладних станів при захворюваннях у клініці внутрішньої медицини
- Тактику та надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах при захворюваннях у клініці внутрішньої медицини
- Алгоритми виконання медичних маніпуляцій
- Первинну та вторинну профілактику, прогноз та працездатність хворих із захворюваннями у клініці внутрішньої медицини
- Медичну документацію, в тому числі електронні форми
- Систему офіційного документообігу в професійній роботі лікаря, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології
- Етичні принципи при роботі з пацієнтами
- Принципи професійної та академічної доброчесності.

вміти:

- Збирати скарги, анамнез захворювання та життя, оцінювати клінічні дані
- Виділяти провідний клінічний симптом або синдром
- Встановлювати попередній діагноз захворювання у клініці внутрішньої медицини
- Призначати лабораторні та інструментальні (обов'язкові та додаткові) методи дослідження пацієнтів із захворювання у клініці внутрішньої медицини і аналізувати їх результати
 - Проводити диференційну діагностику захворювань у клініці внутрішньої медицини
 - Встановлювати клінічний діагноз захворювання у клініці внутрішньої медицини на основі аналізу отриманих даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики
- Визначати необхідний режим праці, відпочинку, харчування пацієнтів із захворюваннями у клініці внутрішньої медицини
- Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) хворих із захворюваннями у клініці внутрішньої медицини, враховуючи вік пацієнта, на підставі клінічного діагнозу за існуючими алгоритмами та стандартними схемами
- Проводити первинну та вторинну профілактику захворювань у клініці внутрішньої медицини
- Визначати працездатність і оцінювати прогноз хворих із захворюваннями у клініці внутрішньої медицини
- Діагностувати невідкладні стани
- Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах захворювань у клініці внутрішньої медицини
- Виконувати медичні маніпуляції
- Вести медичну документацію, в тому числі електронні форми
- Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерел, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію
 - Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я

- Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами
- Дотримуватися професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу									
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні/семінарські заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)			Семестр					Обов'язкова / вибіркова	
26	780	28	280	472	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин			
	усього	лекції	практ. зан.	самост. роб
Модуль 1. Пульмонологія.				
Тема 1. Пневмонії	12	2	4	6
Тема 2. Бронхіальна астма	11	1	4	6
Тема 3 Хронічне обструктивне захворювання легень	11	1	4	6
Тема 4 Бронхоектатична хвороба. Абсцес легень. Пухлини легень.	14	2	4	8
Тема 5.Плеврити	6		2	4
Тема 6 Легенева недостатність	6		2	4
Всього за модулем 1	58	6	20	32
Модуль 2. Кардіологія				
Тема 7. Атеросклероз	6		2	4
Тема 8. Артеріальні гіпертензії. Есенціальна артеріальна гіпертензія	15	1	6	8

Тема 9. Симптоматичні артеріальні гіпертензії	13	1	4	8
Тема 10. ІХС. Класифікація. Стабільна стенокардія	14	2	4	8
Тема 11. Гострі коронарні синдроми	12		4	8
Тема 12. Інфаркт міокарда	16	2	6	8
Тема 13. Порушення серцевого ритму	7	1	2	4
Тема 14. Порушення провідності серця.	7	1	2	4
Тема 15. Інфекційний ендокардит	6		2	4
Тема 16. Набуті вади серця	10		4	6
Тема 17. Вроджені вади серця у дорослих.	10		4	6
Тема 18. Захворювання міокарда. Міокардити. Кардіоміопатії	6		2	4
Тема 19. Захворювання перикарда. Перикардити.	6		2	4
Тема 20. Тромбоемболія легеневої артерії. Легенева гіпертензія.	6		2	4
Тема 21. Серцева недостатність	10		4	6
Всього за модулем 2	144	8	50	86
Всього за 4 курс	202	14	70	118
Модуль 3. Гастроентерологія				
Тема 22. Гастрити. Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба.	7	1	2	4
Тема 23. Виразкова хвороба шлунку та дванадцятипалої кишки	11	1	4	6
Тема 24. Холецистити. Жовчнокам'яна хвороба	7	1	2	4
Тема 25. Панкреатити	7	1	2	4
Тема 26. Ентерити, коліти, синдром подразненого кишечника.	6		2	4
Тема 27. Гепатити	11	1	4	6
Тема 28. Цирози печінки	11	1	4	6
Всього за модулем 3	60	6	20	34
Модуль 4. Ендокринологія				
Тема 29. Цукровий діабет. Класифікація. Цукровий діабет 1 типу.	11	1	4	6
Тема 30. Цукровий діабет 2 типу	10,5	0,5	4	6
Тема 31. Гострі ускладнення цукрового діабету. Патогенез, діагностика, лікування.	10,5	0,5	4	6
Тема 32. Захворювання щитоподібної та при щитоподібних залоз.	10		4	6
Тема 33. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарно-надниркової системи.	10		4	6

Ожиріння.				
Всього за модулем 4	52	2	20	30
Модуль 5. Нефрологія				
Тема 34. Гломерулонефрити. Амілоїдоз нирок.	10		4	6
Тема 35. Пієлонефрити	6		2	4
Тема 36. Гостре пошкодження нирок. Хронічна хвороба нирок. ХНН.	8	2	2	4
Всього за модулем 5	24	2	8	14
Модуль 6 Гематологія				
Тема 37. Анемії	6		2	4
Тема 38. Гострі та хронічні лейкози.	11	1	4	6
Тема 39. Тромбоцитопенії та тромбоцитопатії.	6,5	0,5	2	4
Тема 40. Гемофілії.	6,5	0,5	2	4
Всього за модулем 6	30	2	10	18
Модуль 7 Ревматологія				
Тема 41. Метаболічні артропатії. Подагра.	6		2	4
Тема 42. Остеартроз.	4		2	2
Тема 43. Гостра ревматична лихоманка. Хронічна ревматична хвороба серця.	4		2	2
Тема 44. Запальні артропатії. Ревматоїдний артрит.	6		2	4
Тема 45. Анкілозуючий спондилоартрит. Реактивні артрити.	6		2	4
Тема 46. Системні захворювання сполучної тканини. СЧВ, ССД, дермато/поліміозит.	6	2	1	3
Тема 47. Системні васкуліти.	4		1	3
Всього за модулем 7	36	2	12	22
Всього за 5 курс	202	14	70	118
Модуль 8 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в кардіологічній клініці				
Тема 48. Ведення хворого з артеріальною гіпертензією	8		3	5
Тема 49. Ведення хворого з кардіалгією	8		3	5
Тема 50. Ведення хворого з порушенням серцевого ритму	8		3	5
Тема 51. Ведення хворого з порушенням провідності	8		3	5
Тема 52. Ведення хворого зі стабільною стенокардією	8		3	5

Тема 53. Ведення хворого з нестабільною стенокардією	8		3	5
Тема 54. Ведення хворого з задишкою	8		3	5
Тема 55. Ведення хворого з кардіомегалією	6		2	4
Тема 56. Ведення хворого з серцевою недостатністю	8		3	5
Тема 57. Ведення хворого з серцевими шумами	6		2	4
Всього за модулем 8	76		28	48
Модуль 9 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в ревматологічній клініці				
Тема 58. Ведення хворого з болем у кінцівках та спині	5		2	3
Тема 59. Ведення хворого з суглобовим синдромом	5		2	3
Тема 60. Ведення хворого з геморагічним синдромом	5		2	3
Всього за модулем 9	15		6	9
Модуль 10 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в гастроентерологічній клініці				
Тема 61. Ведення хворого з хронічним діарейним синдромом	5		2	3
Тема 62. Ведення хворого з шлунковою диспепсією	5		2	3
Тема 63. Ведення хворого з жовтяницею	5		2	3
Тема 64. Ведення хворого з асцитом, з портальною гіпертензією	5		2	3
Тема 65. Ведення хворого з гепатомегалією та гепато-ліснальним синдромом	5		2	3
Всього за модулем 10	25		10	15
Модуль 11 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в пульмонологічній клініці				
Тема 66. Ведення хворого з бронхообструктивним синдромом	6		2	4
Тема 67. Ведення хворого з інфільтративним затемненням в легенях	6		2	4
Тема 68. Ведення хворого з лихоманкою невизначеного генезу. Ураження органів і систем при ВІЛ-інфекції	6		2	4
Тема 69. Ведення хворого з кровохарканням. Ведення хворого з дихальною недостатністю	6		2	4
Тема 70. Ведення хворого з не госпітальною пневмонією	6		2	4
Тема 71. Ведення хворого з госпітальною пневмонією	6		2	4
Всього за модулем 11	36		12	24

Модуль 12: Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в ендокринологічній клініці				
Тема 72. Ведення хворого з хронічними ускладненнями цукрового діабету	6		2	4
Тема 73. Ведення хворого з синдромом зобу	5		2	3
Тема 74. Ведення хворого з метаболічним синдромом	5		2	3
Всього за модулем 12	16		6	10
Модуль 13 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в нефрологічній клініці				
Тема 75. Ведення хворого з сечовим синдромом	5		2	3
Тема 76. Ведення хворого з набряковим синдромом	5		2	3
Тема 77. Ведення хворого з хронічною нирковою недостатністю	5		2	3
Тема 78. Ведення хворого з нефротичним синдромом	5		2	3
Всього за модулем 13	20		8	12
Модуль 14 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в гематологічній клініці				
Тема 79. Ведення хворого з анемією	5		2	3
Тема 80. Ведення хворого з лейкомоїдною реакцією та лейкемією	5		2	3
Тема 81. Ведення хворого з пурпурою	5		2	3
Тема 82. Ведення хворого з лімфаденопатією	5		2	3
Всього за модулем 14	20		8	12
Модуль 15 Невідкладні стани в кардіоревматології				
Тема 83. Ведення хворого з ускладненим гіпертонічним кризом. Ведення хворого з серцевою астмою та набряком легень	8		3	5
Тема 84. Ведення хворого з гострим коронарним синдромом	8		3	5
Тема 85. Ведення хворого з інфарктом міокарда. Ведення хворого з кардіогеним шоком	8		3	5
Тема 86. Ведення хворого з тромбоемболією легеневої артерії. Тактика лікування при раптовій серцевій смерті	8		3	5
Тема 87. Ведення хворого з пароксизмальними порушеннями ритму та провідності.	8		3	5
Всього за модулем 15	40		15	25

Модуль 16 Невідкладні стани в пульмонології та алергології				
Тема 88. Ведення хворого з тяжкою негоспітальною та госпітальною пневмонією. Ведення хворого з тотальним плевральним випотом	8		3	5
Тема 89. Ведення хворого з астматичним статусом.	8		3	5
Тема 90. Ведення хворого з анафілактичним шоком та набряком Квінке.	8		3	5
Всього за модулем 16	24		9	15
Модуль 17 Невідкладні стани в гастроентерології та нефрології				
Тема 91. Ведення хворого з гострою печінковою недостатністю	8		3	5
Тема 92. Ведення хворого з гострою нирковою недостатністю	8		3	5
Тема 93. Ведення хворого з гострим абдомінальним болем. Ведення хворого з шлунково-кишковою кровотечею	8		3	5
Тема 94. Невідкладні стани у клініці військової терапії.	8		3	5
Всього за модулем 17	32		12	20
Модуль 18 Невідкладні стани в ендокринології та гематології				
Тема 95. Ведення хворого з гіпоглікемічною комою. Ведення хворого з гіперглікемічною (кетоацидемічною) комою.	6		2	4
Тема 96. Ведення хворого з тиреотоксичним кризом. Ведення хворого з гострою наднирковою недостатністю	6		2	4
Тема 97. Особливості ведення важкохворих, інкурабельних пацієнтів. Методика оцінки стану пацієнта. Планування лікування та догляду. Психологічні, духовні та соціальні питання паліативної допомоги інкурабельним хворим та їхнім близьким	6		2	4
Всього за модулем 18	18		6	12
Модуль 19 Професійні хвороби				
Тема 98. Загальні питання професійної патології. Класифікація професійних хвороб.	5		2	3
Тема 99. Пневмоконіози.	5		2	3
Тема 100. Силікоз. Силікатози. Пневмоконіоз електрозварювальників.	5		2	3
Тема 101. Вібраційна хвороба та нейросенсорна приглухуватість.	5		2	3
Тема 102. Висотна та кесонна хвороби.	5		2	3
Тема 103. Професійні інтоксикації бензолом.	5		2	3
Тема 104. Професійні інтоксикації аміно- та нітроз'єднаннями бензолу,	6		2	4

МОНООКСИДОМ вуглецю.				
Тема 105. Професійні інтоксикації свинцем, миш'яковистим воднем.	6		2	4
Тема 106. Професійні інтоксикації отрутохімікатами, що використовуються при сільськогосподарських роботах.	6		2	4
Тема 107. Професійні нейротоксикози	6		2	4
Всього за модулем 19	54		20	34
Всього за 6 курс	376		140	236

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1. Пульмонологія.	
1	Тема 1. Пневмонії. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.	4
2	Тема 2. Бронхіальна астма. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.	4
3	Тема 3 Хронічне обструктивне захворювання легень. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.	4
4	Тема 4 Бронхоектатична хвороба. Абсцес легень. Пухлини легень. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика. Показання до хірургічного лікування	4
5	Тема 5.Плеврити. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.	2
6	Тема 6 Дихальна недостатність. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.	2

	Всього за модулем 1	20
	Модуль 2. Кардіологія	
7	Тема 7. Атеросклероз. Фактори ризику. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.	2
8	Тема 8. Артеріальні гіпертензії. Есенціальна артеріальна гіпертензія. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.	6
9	Тема 9. Симптоматичні артеріальні гіпертензії. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.	4
10	Тема 10. ІХС. Класифікація. Стабільна стенокардія. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика. Показання до хірургічного лікування.	4
11	Тема 11. Гострі коронарні синдроми. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика. Показання до хірургічного лікування.	4
12	Тема 12. Інфаркт міокарда. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика. Ранні і пізні ускладнення. Показання до хірургічного лікування. Реабілітація.	6
13	Тема 13. Порушення серцевого ритму. Класифікація, етіологія патогенез, клінічна та ЕКГ - діагностика, лікування, профілактика.	2
14	Тема 14. Порушення провідності серця. Класифікація, етіологія патогенез, клінічна та ЕКГ - діагностика, лікування, профілактика.	2
15	Тема 15. Інфекційний ендокардит. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.	2
16	Тема 16. Набуті вади серця. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика. Показання до хірургічного лікування.	4
17	Тема 17. Вроджені вади серця у дорослих. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Показання до хірургічного лікування.	4
18	Тема 18. Захворювання міокарда. Міокардити. Кардіоміопатії. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.	2
19	Тема 19. Захворювання перикарда. Перикардити. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.	2
20	Тема 20. Тромбоемболія легеневої артерії. Легенева гіпертензія. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.	2
21	Тема 21. Серцева недостатність. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.	4
	Всього за модулем 2	50

	Всього за 4 курс	70
	Модуль 3. Гастроентерологія	
22	Тема 22. Гастрити. Гастроєзофагеальна рефлюксна хвороба. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	2
23	Тема 23 Виразкова хвороба шлунку та дванадцятипалої кишки . Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Ускладнення. Показання до хірургічного лікування.	4
24	Тема 24. Холецистити. Жовчнокам'яна хвороба. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Показання до хірургічного лікування.	2
25	Тема 25 Панкреатити. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	2
26	Тема 26.Ентерити, коліти, синдром подразненого кишечника. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	2
27	Тема 27. Гепатити. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	4
28	Тема 28. Цирози печінки. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Ускладнення	4
	Всього за модулем 3	20
	Модуль 4. Ендокринологія	
29	Тема 29.Цукровий діабет. Класифікація. Цукровий діабет 1 типу. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	4
30	Тема 30.Цукровий діабет 2 типу. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	4
31	Тема 31. Гострі ускладнення цукрового діабету. Коми: кетоацидотична, гаперосмолярна, лактацидемична, гіпоглікемічна. Патогенез, діагностика, лікування.	4
32	Тема 32.Захворювання щитоподібної та прищитоподібних залоз. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Тактика лікаря-терапевта за наявності вузлів у щитоподібній залозі.	4
33	Тема 33.Захворювання гіпоталамо-гіпофізарно-надниркової системи. Ожиріння. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	4
	Всього за модулем 4	20
	Модуль 5. Нефрологія	
34	Тема 34.Гломерулонефрити. Амілоїдоз нирок. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	4
35	Тема 35. Пієлонефрити. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика,	2

	лікування.	
36	Тема 36. Гостре пошкодження нирок. Хронічна хвороба нирок. ХНН. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Гемодіаліз. Показання.	2
	Всього за модулем 5	8
	Модуль 6 Гематологія	
37	Тема 37. Анемії. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Роль загального аналізу крові.	2
38	Тема 38. Гострі та хронічні лейкози. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	4
39	Тема 39. Тромбоцитопенії та тромбоцитопатії. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	2
40	Тема 40. Гемофілії. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Сучасна замісна терапія гемофілій.	2
	Всього за модулем 6	10
	Модуль 7 Ревматологія	
41	Тема 41. Метаболічні артропатії. Подагра. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	2
42	Тема 42. Остеартроз. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	2
43	Тема 43. Гостра ревматична лихоманка. Хронічна ревматична хвороба серця. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	2
44	Тема 44. Запальні артропатії. Ревматоїдний артрит. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Поняття про симптоммодифікуючу та хворобамодифікуючу терапію.	2
45	Тема 45. Анкілозуючий спондилоартрит. Реактивні артрити. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Поняття про симптоммодифікуючу та хворобамодифікуючу терапію.	2
46	Тема 46. Системні захворювання сполучної тканини. СЧВ, ССД, дермато/поліміозит. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	1
47	Тема 47. Системні васкуліти. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	1
	Всього за модулем 7	12
	Всього за 5 курс	70
	Модуль 8 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в кардіологічній клініці	
48	Тема 48. Ведення хворого з артеріальною гіпертензією. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	3

49	Тема 49. Ведення хворого з кардіалгією. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	3
30	Тема 50. Ведення хворого з порушенням серцевого ритму. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	3
51	Тема 51. Ведення хворого з порушенням провідності. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	3
52	Тема 52. Ведення хворого зі стабільною стенокардією. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	3
53	Тема 53. Ведення хворого з нестабільною стенокардією. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	3
54	Тема 54. Ведення хворого з задишкою. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	3
55	Тема 55. Ведення хворого з кардіомегалією. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
56	Тема 56. Ведення хворого з серцевою недостатністю. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	3
57	Тема 57. Ведення хворого з серцевими шумами. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
	Всього за модулем 8	28
	Модуль 9 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в ревматологічній клініці	
58	Тема 58. Ведення хворого з болем у кінцівках та спині. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
59	Тема 59. Ведення хворого з суглобовим синдромом. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
60	Тема 60. Ведення хворого з геморагічним синдромом. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
	Всього за модулем 9	6
	Модуль 10 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в гастроентерологічній клініці	
61	Тема 61. Ведення хворого з хронічним діарейним синдромом. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
62	Тема 62. Ведення хворого з шлунковою диспепсією. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
63	Тема 63. Ведення хворого з жовтяницею. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
64	Тема 64. Ведення хворого з асцитом, з портальною гіпертензією. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
65	Тема 65. Ведення хворого з гепатомегалією та гепато-лієнальним синдромом. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
	Всього за модулем 10	10
	Модуль 11 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в пульмонологічній клініці	
66	Тема 66. Ведення хворого з бронхообструктивним синдромом. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
67	Тема 67. Ведення хворого з інфільтративним затемненням в легенях. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
68	Тема 68. Ведення хворого з лихоманкою невизначеного генезу. Ураження органів і систем при ВІЛ-інфекції. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.ї	2
69	Тема 69. Ведення хворого з кровохарканням. Ведення хворого з дихальною недостатністю. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
70	Тема 70. Ведення хворого з не госпітальною пневмонією. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2

71	Тема 71. Ведення хворого з госпітальною пневмонією. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
	Всього за модулем 11	12
	Модуль 12: Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в ендокринологічній клініці	
72	Тема 72. Ведення хворого з хронічними ускладненнями цукрового діабету. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
73	Тема 73. Ведення хворого з синдромом зобу. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
74	Тема 74. Ведення хворого з метаболічним синдромом. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
	Всього за модулем 12	6
	Модуль 13 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в нефрологічній клініці	
75	Тема 75. Ведення хворого з сечовим синдромом. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
76	Тема 76. Ведення хворого з набряковим синдромом. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
77	Тема 77. Ведення хворого з хронічною нирковою недостатністю. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
78	Тема 78. Ведення хворого з нефротичним синдромом. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
	Всього за модулем 13	8
	Модуль 14 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в гематологічній клініці	
79	Тема 79. Ведення хворого з анемією. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
80	Тема 80. Ведення хворого з лейкемоїдною реакцією та лейкемією. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
81	Тема 81. Ведення хворого з пурпурою. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
82	Тема 82. Ведення хворого з лімфаденопатією. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
	Всього за модулем 14	8
	Модуль 15 Невідкладні стани в кардіоревматології	
83	Тема 83. Ведення хворого з ускладненим гіпертонічним кризом. Ведення хворого з серцевою астмою та набряком легень. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	3
84	Тема 84. Ведення хворого з гострим коронарним синдромом. Особливості діагностичної та лікувальної тактики. Тромболізис. Інвазивне лікування.	3
85	Тема 85. Ведення хворого з інфарктом міокарда. Ведення хворого з кардіогеним шоком. Особливості діагностичної та лікувальної тактики. Інвазивне лікування.	3
86	Тема 86. Ведення хворого з тромбоемболією легеневої артерії. Тактика лікування при раптовій серцевій смерті	3
87	Тема 87. Ведення хворого з пароксизмальними порушеннями ритму та провідності. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	3
	Всього за модулем 15	15

	Модуль 16 Невідкладні стани в пульмонології та алергології	
88	Тема 88. Ведення хворого з тяжкою негоспітальною та госпітальною пневмонією. Ведення хворого з тотальним плевральним випотом. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	3
89	Тема 89. Ведення хворого з астматичним статусом. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	3
90	Тема 90. Ведення хворого з анафілактичним шоком та набряком Квінке. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	3
	Всього за модулем 16	9
	Модуль 17 Невідкладні стани в гастроентерології та нефрології	
91	Тема 91. Ведення хворого з гострою печінковою недостатністю. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	3
92	Тема 92. Ведення хворого з гострою нирковою недостатністю. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	3
93	Тема 93. Ведення хворого з гострим абдомінальним болем. Ведення хворого з шлунково-кишковою кровотечею. Особливості діагностичної та лікувальної тактики. Показання до хірургічного лікування.	3
94	Тема 94. Невідкладні стани у клініці військової терапії..	3
	Всього за модулем 17	12
	Модуль 18 Невідкладні стани в ендокринології та гематології	
95	Тема 95. Ведення хворого з гіпоглікемічною комою. Ведення хворого з гіперглікемічною (кетоацидемічною) комою. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
96	Тема 96. Ведення хворого з тиреотоксичним кризом. Ведення хворого з гострою наднирничковою недостатністю. Особливості діагностичної та лікувальної тактики.	2
97	Тема 97. Особливості ведення важкохворих, інкурабельних пацієнтів. Методика оцінки стану пацієнта. Планування лікування та догляду. Психологічні, духовні та соціальні питання паліативної допомоги інкурабельним хворим та їхнім близьким	2
	Всього за модулем 18	6
	Модуль 19 Професійні хвороби	
98	Тема 98. Загальні питання професійної патології. Класифікація професійних хвороб.	2
99	Тема 99. Пневмоконіози.	2
100	Тема 100. Силікоз. Силікатози. Пневмоконіоз електрозварювальників.	2
101	Тема 101. Вібраційна хвороба та нейросенсорна приглухуватість.	2
102	Тема 102. Висотна та кесонна хвороби.	2
103	Тема 103. Професійні інтоксикації бензолом.	2
104	Тема 104. Професійні інтоксикації аміно- та нітроз'єднаннями бензолу, монооксидом вуглецю.	2
105	Тема 105. Професійні інтоксикації свинцем, миш'яковистим воднем.	2

106	Тема 106. Професійні інтоксикації отрутохімікатами, що використовуються при сільськогосподарських роботах.	2
107	Тема 107. Професійні нейротоксикози	2
	Всього за модулем 19	20
	Всього за 6 курс	140

7. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1 Пульмонологія	
1	Пневмонії. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
2	Бронхіальна астма. Хронічне обструктивне захворювання легень. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
3	Бронхоектатична хвороба. Абсцес легень. Пухлини легень. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
	Модуль 2 Кардіологія	
4	Есенціальна гіпертензія та симптоматичні гіпертензії. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика	2
5	ІХС. Класифікація. Стенокардія. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика. Консервативне та інвазивне лікування.	2
6	ІХС.Інфаркт міокарда. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика. Гострі та хронічні ускладнення. Консервативне та інвазивне лікування.	2
7	Порушення серцевого ритму та провідності. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика	2
	Модуль 3 Гастроентерологія	
8	Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба. Гастрити. Виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика	2
9	Холецистити. Панкреатити. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика	2
10	Гепатити і цирози печінки. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика	2

	Модуль 4 Ендокринологія	
11	Цукровий діабет. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика	2
	Модуль 5 Нефрологія	
12	Хронічна хвороба нирок. Хронічна ниркова недостатність. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика	2
	Модуль 6 Гематологія	
13	Лейкози. Гемофілії. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика	2
	Модуль 7 Ревматологія	
14	Системні захворювання сполучної тканини та системні васкуліти. Класифікація, етіологія патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика	2

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Внутрішня медицина» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1. Пульмонологія.	
1	Тема 1. Пневмонії	6
2	Тема 2. Бронхіальна астма	6
3	Тема 3 Хронічне обструктивне захворювання легень	6

4	Тема 4 Бронхоектатична хвороба. Абсцес легень. Пухлини легень.	8
5	Тема 5.Плеврити	4
6	Тема 6 Легенева недостатність	4
	Всього за модулем 1	32
	Модуль 2. Кардіологія	
7	Тема 7. Атеросклероз	4
8	Тема 8. Артеріальні гіпертензії. Есенціальна артеріальна гіпертензія	8
9	Тема 9. Симптоматичні артеріальні гіпертензії	8
10	Тема 10. ІХС. Класифікація. Стабільна стенокардія	8
11	Тема 11. Гострі коронарні синдроми	8
12	Тема 12. Інфаркт міокарда	8
13	Тема 13. Порушення серцевого ритму	4
14	Тема 14. Порушення провідності серця.	4
15	Тема 15. Інфекційний ендокардит	4
16	Тема 16. Набуті вади серця	6
17	Тема 17. Вроджені вади серця у дорослих.	6
18	Тема 18. Захворювання міокарда. Міокардити. Кардіоміопатії	4
19	Тема 19.Захворювання перикарда. Перикардити.	4
20	Тема 20.Тромбоемболія легеневої артерії. Легенева гіпертензія.	4
21	Тема 21.Серцева недостатність	6
	Всього за модулем 2	86
	Всього за 4 курс	118
	Модуль 3. Гастроентерологія	
22	Тема 22. Гастрити. Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба.	4
23	Тема 23 Виразкова хвороба шлунку та дванадцятипалої кишки	6
24	Тема 24. Холецистити. Жовчнокам'яна хвороба	4
25	Тема 25 Панкреатити	4
26	Тема 26.Ентерити, коліти, синдром подразненого кишечника.	4
27	Тема 27. Гепатити	6
28	Тема 28. Цирози печінки	6
	Всього за модулем 3	34
	Модуль 4. Ендокринологія	

29	Тема 29.Цукровий діабет. Класифікація. Цукровий діабет 1 типу.	6
30	Тема 30.Цукровий діабет 2 типу	6
31	Тема 31. Гострі ускладнення цукрового діабету. Патогенез, діагностика, лікування.	6
32	Тема 32.Захворювання щитоподібної та при щитоподібних залоз.	6
33	Тема 33.Захворювання гіпоталамо-гіпофізарно-надниркової системи. Ожиріння.	6
	Всього за модулем 4	30
	Модуль 5. Нефрологія	
34	Тема 34.Гломерулонефрити. Амілоїдоз нирок.	6
35	Тема 35. Пієлонефрити	4
36	Тема 36. Гостре пошкодження нирок. Хронічна хвороба нирок. ХНН.	4
	Всього за модулем 5	14
	Модуль 6 Гематологія	
37	Тема 37.Анемії	4
38	Тема 38.Гострі та хронічні лейкози.	6
39	Тема 39. Тромбоцитопенії та тромбоцитопатії.	4
40	Тема 40.Гемофілії.	4
	Всього за модулем 6	18
	Модуль 7 Ревматологія	
41	Тема 41. Метаболічні артропатії. Подагра.	4
42	Тема 42. Остеартроз.	2
43	Тема 43. Гостра ревматична лихоманка. Хронічна ревматична хвороба серця.	2
44	Тема 44.Запальні артропатії. Ревматоїдний артрит.	4
45	Тема 45. Анкілозуючий спондилоартрит. Реактивні артрити.	4
46	Тема 46.Системні захворювання сполучної тканини. СЧВ, ССД, дермато/поліміозит.	3
47	Тема 47.Системні васкуліти.	3
	Всього за модулем 7	22
	Всього за 5 курс	118
	Модуль 8 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в кардіологічній клініці	
48	Тема 48.Ведення хворого з артеріальною гіпертензією	5
49	Тема 49. Ведення хворого з кардіалгією	5
50	Тема 50.Ведення хворого з порушенням серцевого ритму	5
51	Тема 51.Ведення хворого з порушенням провідності	5

52	Тема 52. Ведення хворого зі стабільною стенокардією	5
53	Тема 53. Ведення хворого з нестабільною стенокардією	5
54	Тема 54. Ведення хворого з задишкою	5
55	Тема 55. Ведення хворого з кардіомегалією	4
56	Тема 56. Ведення хворого з серцевою недостатністю	5
57	Тема 57. Ведення хворого з серцевими шумами	4
	Всього за модулем 8	48
	Модуль 9 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в ревматологічній клініці	
58	Тема 58. Ведення хворого з болем у кінцівках та спині	3
59	Тема 59. Ведення хворого з суглобовим синдромом	3
60	Тема 60. Ведення хворого з геморагічним синдромом	3
	Всього за модулем 9	9
	Модуль 10 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в гастроентерологічній клініці	
61	Тема 61. Ведення хворого з хронічним діарейним синдромом	3
62	Тема 62. Ведення хворого з шлунковою диспепсією	3
63	Тема 63. Ведення хворого з жовтяницею	3
64	Тема 64. Ведення хворого з асцитом, з портальною гіпертензією	3
65	Тема 65. Ведення хворого з гепатомегалією та гепато-ліснальним синдромом	3
	Всього за модулем 10	15
	Модуль 11 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в пульмонологічній клініці	
66	Тема 66. Ведення хворого з бронхообструктивним синдромом	4
67	Тема 67. Ведення хворого з інфільтративним затемненням в легенях	4
68	Тема 68. Ведення хворого з лихоманкою невизначеного генезу. Ураження органів і систем при ВІЛ-інфекції	4
69	Тема 69. Ведення хворого з кровохарканням. Ведення хворого з дихальною недостатністю	4
70	Тема 70. Ведення хворого з не госпітальною пневмонією	4
71	Тема 71. Ведення хворого з госпітальною пневмонією	4
	Всього за модулем 11	24
	Модуль 12: Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в ендокринологічній клініці	

72	Тема 72. Ведення хворого з хронічними ускладненнями цукрового діабету	4
73	Тема 73. Ведення хворого з синдромом зобу	3
74	Тема 74. Ведення хворого з метаболічним синдромом	3
	Всього за модулем 12	10
	Модуль 13 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в нефрологічній клініці	
75	Тема 75. Ведення хворого з сечовим синдромом	3
76	Тема 76. Ведення хворого з набряковим синдромом	3
77	Тема 77. Ведення хворого з хронічною нирковою недостатністю	3
78	Тема 78. Ведення хворого з нефротичним синдромом	3
	Всього за модулем 13	12
	Модуль 14 Ведення хворих із основними симптомами та синдромами в гематологічній клініці	
79	Тема 79. Ведення хворого з анемією	3
80	Тема 80. Ведення хворого з лейкомоїдною реакцією та лейкомією	3
81	Тема 81. Ведення хворого з пурпурою	3
82	Тема 82. Ведення хворого з лімфаденопатією	3
	Всього за модулем 14	12
	Модуль 15 Невідкладні стани в кардіоревматології	
83	Тема 83. Ведення хворого з ускладненим гіпертонічним кризом. Ведення хворого з серцевою астмою та набряком легень	5
84	Тема 84. Ведення хворого з гострим коронарним синдромом	5
85	Тема 85. Ведення хворого з інфарктом міокарда. Ведення хворого з кардіогеним шоком	5
86	Тема 86. Ведення хворого з тромбоемболією легеневої артерії. Тактика лікування при раптовій серцевій смерті	5
87	Тема 87. Ведення хворого з пароксизмальними порушеннями ритму та провідності.	5
	Всього за модулем 15	25
	Модуль 16 Невідкладні стани в пульмонології та алергології	
88	Тема 88. Ведення хворого з тяжкою негоспітальною та госпітальною пневмонією. Ведення хворого з тотальним плевральним випотом	5
89	Тема 89. Ведення хворого з астматичним статусом.	5
90	Тема 90. Ведення хворого з анафілактичним шоком та набряком Квінке.	5
	Всього за модулем 16	15
	Модуль 17 Невідкладні стани в гастроентерології та нефрології	

91	Тема 91. Ведення хворого з гострою печінковою недостатністю	5
92	Тема 92. Ведення хворого з гострою нирковою недостатністю	5
93	Тема 93. Ведення хворого з гострим абдомінальним болем. Ведення хворого з шлунково-кишковою кровотечею	5
94	Тема 94. Невідкладні стани у клініці військової терапії.	5
	Всього за модулем 17	20
	Модуль 18 Невідкладні стани в ендокринології та гематології	
95	Тема 95. Ведення хворого з гіпоглікемічною комою. Ведення хворого з гіперглікемічною (кетоацидемічною) комою.	4
96	Тема 96. Ведення хворого з тиреотоксичним кризом. Ведення хворого з гострою наднирковою недостатністю	4
97	Тема 97. Особливості ведення важкохворих, інкурабельних пацієнтів. Методика оцінки стану пацієнта. Планування лікування та догляду. Психологічні, духовні та соціальні питання паліативної допомоги інкурабельним хворим та їхнім близьким	4
	Всього за модулем 18	12
	Модуль 19 Професійні хвороби	
98	Тема 98. Загальні питання професійної патології. Класифікація професійних хвороб.	3
99	Тема 99. Пневмоконіози.	3
100	Тема 100. Силікоз. Силікатози. Пневмоконіоз електрозварювальників.	3
101	Тема 101. Вібраційна хвороба та нейросенсорна приглухуватість.	3
102	Тема 102. Висотна та кесонна хвороби.	4
103	Тема 103. Професійні інтоксикації бензолом.	3
104	Тема 104. Професійні інтоксикації аміно- та нітроз'єднаннями бензолу, монооксидом вуглецю.	3
105	Тема 105. Професійні інтоксикації свинцем, миш'яковистим воднем.	4
106	Тема 106. Професійні інтоксикації отрутохімікатами, що використовуються при сільськогосподарських роботах.	4
107	Тема 107. Професійні нейротоксикози.	4
	Всього за модулем 19	34
	Всього за 6 курс	236

9. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит
--	---

10. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

<i>Денна форма навчання</i>			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
<i>Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях</i>			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
<i>Разом балів за поточний контроль</i>			50
<i>Підсумковий контроль екзамен</i>			50
Всього балів			100

11. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність

конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C	Задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Внутрішні хвороби. У 2 т. Т. 1 / Л.В.Глушко, С.В.Федоров, І.М. Скрипник, М.М. Островський/ За ред. проф. Л.В.Глушка. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 680 с.

2. Внутрішні хвороби: Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19 / Керівник проекту Александра Кубец, гол. ред. Адріана Яремчук-Кочмарик, Анатолій Свінціцький; пер. з польск. – Краків: Практична медицина, 2018. – 1632 с.

3. Гастроентерологія. Підручник: У 2 Т. - Т.2 / за ред. проф. Н.В Харченко., О.Я. Бабака. - Кіровоград: Поліум, 2017. – 432 с.

4. Ендокринологія: підручник (Ю.І. Комісаренко, Г.П. Михальчишин, П.М. Боднар та ін.) За ред. професора Ю.І. Комісаренко, -

Вид. 5, перероб. та доп. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 456 с.

5. Ендокринологія: підручник (Ю.І. Комісаренко, Г.П. Михальчишин, П.М. Боднар та ін.) За ред. професора Ю.І. Комісаренко, - Вид. 5, перероб. та доп. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 456 с.

Медицина за Девідсоном: принципи і практика: посібник: пер. 23-го англ. вид. у 3-х т.: т 1. /за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В.Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона. – Медицина, 2020. – 258 с.

6. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: у 3-х томах: том 2. переклад 23-го англійського видання /за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В.Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона. – Медицина, 2020. – 778 с.

7. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: у 3-х томах: том 3. переклад 23-го англійського видання /за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В.Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона. – Медицина, 2021. – 642 с.

8. Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 1. Кардіологія, ендокринологія та ревматологія / Л. Н. Приступа, В. Г. Псарьова, В. В. Лаба та ін.; за заг. ред. д-ра мед. наук, проф. Л. Н. Приступи. – Суми: Сумський державний університет, 2017. – 217 с.

9. Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 2. Пульмонологія, нефрологія, алергологія, гематологія та гастроентерологія / Л. Н. Приступа, В. Г. Псарьова, В. В. Лаба та ін.; за заг. ред. д-ра мед. наук, проф. Л. Н. Приступи. – Суми: Сумський державний університет, 2017. – 219 с.

10. Ревматичні хвороби. Класифікація, стандарти діагностики та лікування / За редакцією академіка В. М. Коваленка. – К., Моріон, 2021. – 399 с.

11. Свінціцький А. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини / Медицина, 2019. – 1008 с.

12. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування // За ред. В.М.Коваленка, М.І.Лутая, Ю.М.Сіренка, О.С.Сичова, 5-те вид., переробл. і доповн. – К.: Моріон, 2021. – 320 с.

13. Davidson's Principles and Practice of Medicine 23rd Edition. Editors: Stuart Ralston, Ian Penman, Mark Strachan Richard Hobson. Elsevier. – 2018. – 1440 p.

14. Harrison's Principles of Internal Medicine 20th Edition. Editors: J. Larry Jameson, Dennis L. Kasper, Dan L. Longo, Anthony S. Fauci, Stephen L. Hauser, Joseph Loscalzo. – 2018. – 3522 p.

Допоміжна

1. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Негоспітальна пневмонія у дорослих осіб: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, антимікробна терапія та профілактика». Київ, Національна академія медичних наук України, 2019.

2. Біловол О.М. Ревматологія: навчальний посібник / О.М. Біловол, І.І. Князькова, В.В. Златкіна, [та інш.]. – Харків: Видавництво ХНМУ. – 2018. – 251 с.

3. Власенко М.В., Паламарчук А.В., Прудіус П.Г. Діагностика та лікування хворих із вузловою формою зоба. Методичні рекомендації. – К. Видавничий дім Медкнига, 2019. – 72 с.

4. Вітамін-гормон D та прищитоподібні залози: глобальний вплив на стан здоров'я: клінічний посібник / За ред. О.В. Камінського, Ю.І. Комісаренко – Харків: Промарт, 2020. – 160 с.

5. Внутрішня медицина = Internal medicine: Part 1: textbook for English-speaking students of higher medical schools / edited by Professor M.A. Stanislavchuk and professor V.K. Sierkova. – Vinnytsya: Nova Knyha, 2019. – 408 p.

6. Внутрішня медицина = Internal medicine: Part 2: textbook for English-speaking students of higher medical schools / edited by Professor M.A. Stanislavchuk and professor V.K. Sierkova. – Vinnytsya: Nova Knyha, 2019. – 360 p.

6. ЕКГ у практиці = The ECG in Practice = ЭКГ в практике: навчальний посібник / Джон Р. Хемптон; переклад 6-го англ. видання. – Київ: Медицина, 2018. – 560 с.

7. Екстрена та невідкладна медична допомога в запитаннях і відповідях: навчальний посібник / М. І. Швед [та ін.]; ред. М. І. Швед. - Тернопіль: Укрмедкн., 2018. – 311 с.

8. Клінічна настанова, заснована на доказах «Аксіальний спондилоартрит (анкілозивний спондилоартрит)». Державний Експертний Центр Міністерства охорони здоров'я України, 2017.

9. Клінічна настанова «Артеріальна гіпертензія». Державний Експертний Центр Міністерства охорони здоров'я України, 2017.

10.Клінічна настанова «Остеоартроз». Державний Експертний Центр Міністерства охорони здоров'я України, 2017.

Клінічна настанова, заснована на доказах «Бронхіальна астма». Державний Експертний Центр Міністерства охорони здоров'я України,

Електронні інформаційні ресурси

1. <http://www.moz.gov.ua/ua/portal> – офіційний веб-сайт МОЗ України;
2. <http://inmeds.com.ua> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»;
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
4. Національна наукова медична бібліотека України <https://library.gov.ua/>
5. Національна медична бібліотека Національного інституту здоров'я США <https://www.nlm.nih.gov/>
6. Освітній портал НМУ імені О.О. Богомольця <https://nmuofficial.com/>.
7. Українська бібліотечна асоціація www.ula.org.ua